

Premišljaj ta teden

globokost in resničnost sledečih rekov, citatov in gesel:

„Ne samo, kar veleva mu stan,
kar more,
to mož je storiti dolžan!“„Kdor zančuje se sam, podlaga
je tujčevi peti.“

„Sloga jači, nesloga tlači.“

Uredništvo in upravnništvo v Ptuju. Ček. rač. 16.089.
Naročnina za celo leto Din 23[—], pol leta Din 26[—],
četrt leta 10[—]. Za plačila nazaj se računí vsaka številka 1 dinar.

PTUJ, dne 7. maja 1932

Cena oglasov: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1[—] in —50.
Večkratne objave po dogovoru.

Čemu pljuvamo v lastno sklado?

Ugleden dnevnik „Slovenec“ je objavil v svoji 85. številki od 14. aprila sledečo lakonično vest:

»Stoletnica tržaške zavarovalne družbe.

V najkrajšem času bo praznovala zavarovalna družba „Assicurazione Generali“ stoletnico svojega obstoja. Družba je za ta dan namenila darovati znesek 300.000 lir raznim patriotičnim in dobroteljnim organizacijam. Razun tega dobijo fašisti tudi lep znesek za propagando v inozemstvu. 20.000 lir bo dobila „Balilla“, 40.000 lir pa društvo „Italia Redenta“, ki ima svojo nalogo, da v slovenskih in hrvaških vaseh v Julijski krajini vzdržuje otroške vrtnice in raznaroduje slovensko mladino. —

Tako citat uglednega glasnika slovenskega naroda. Misleč, da gre tu zgolj za zasebno zavarovalnico smo se vzdržali vsakega komentarja, zavemo se laško družbo, kako istinsko in dosledno pojmuje geslo „Svoji k svojim“. —

Pa nam je prišla v roke polica te družbe, ki se sedaj, v kolikor deluje na našem ozemlju (in to zelo uspešno!) imenuje z vabljivim imenom „SAVA.“ Seveda so razni potniki laške „Assicurazione Generali“ na lim zvan „Sava“ ujeli mnogo kalinov tudi takih, ki so sicer zelo previdni. Slovensko-nacijonalni naziv tvrde je mnogo premetil in preslepil. Tako je ta pobeljen grob“ dobil novih zavarovancev cele stotisoče, ki slepo plačujejo svoje prispevke v — laško bisago kakor obsojenec, ki je za časa življenja votiral za svojega rabelja mastno dedščino!

Mi govorimo o krizi, imamo sankcioniran zakon o prepovedi tujih zavarovalnic, imamo lastne zavarovalnice a dajemo našemu nasprotniku sredstva za pobijanje preostankov našega življa v zaslužjeni Julijski Krajini... —

Gada, ki nas bo ob prvi priliki pičil v srce, gojimo na lastnih prsih! Nedolžna vest o stoletnici sicer zasebne laške zavarovalnice nam je izsilila ta komentar.

Prav zanimivo bi bilo vedeti, koliko je družba „Reunione Adriatica di Sicurtà“ ki se na našem ozemlju ponosno zove „Jadrán“ — od dobička iz žepov primorskih beguncev dala ob letošnji blanci za uničevalne svrhe borih ostankov našega življa onstran jugoslovanskih meja... —

Imamo solidne stare in ugledne domače zavarovalnice: „Slavija“, ki je najstarejša in po svoji kulantnosti slovi; „Vzajemna“, ki slovi po svoji korektnosti in natančnosti in še več drugih pristno naših!

Čemu se potem vdinjamo tujcu katerega politika je naperjena proti interesom naše lepe domovine?

Slepota je in neodpušljiv greh (imenovan po diplomatih „koncilijantnost“), da trpimo na našem ozemlju tuje ustanove katerih čisti dobiček, zbran od naše slepote je namenjen za našo smrt!

je takrat začela pomožna akcija za najpotrebnejše med potrebnimi.

Od onega časa, ko je „Narodna Sloga“ bolj resnično pisala o nas, kakor tisti, ki so v črnih dneh med vojno ovajali avstrijski oblasti naše borne prihranke v svrhu rekvizicije in nagajali ljudi k odpisovanju avstrijskih vojnih posojil, (za kar je neki še živeči gospod dobil celo avstr. srebrn zaslužen križec, katerega mu je pripel na prsa mož-Slovenec, ki pa je rabil za sporazumevanje s Haložani — tolmača...) a se sedaj javno hvalijo v časopisju, kaj so dobrega storili med vojno haloški raji, od tistega časa ljubimo „Narodno Slogo“ in komaj čakamo, kdaj pride. To dokazuje lepo število naročnikov tega lista in je naša dolžnost, da vsak izmed nas pridobi vsaj še enega naročnika. —

Zato smo pa tudi prepričani, da bo „Narodna Sloga“ objavila sledeče naše brige, težave in novice iz solčnih Halož. —

Naše gorice so v teh solčnih dneh podobne živim mravljiščem. Delavci so pridni kakor mravlje in neverjetno skromni. Za betveco dnevne plače gara od zore do mraka za ceno 7 in pol dinarja na dan! Pri tej „plači“ se mora sam hraniti, le pijačo dobi trikrat na dan... Ako pa hoče vsaj malo berške, tople hrane pa prejme 5 (pet) dinarjev na dan... In to ni peturni, šesturni ali osemurni delavnik!

Tem dohodkom primeren je tudi beča v družinah delavcev, ki si v svoji skromnosti mislijo: „Boljši je vrabec v roki, kot golob na strehi.“ V svoji uvidnosti pa tudi vedo, v kaki stiski se nahaja njih gospodar, ki za'og vina ne more spraviti v denar, četudi so cene prav sramotno nizke. Še viničar je na boljšem, (četudi se trudi na žive in mrtve ter se bori za revno preživljanje družine), ker ima pogodbo s svojim gospodarjem glede raznih dajatev, plačila in drugih obveznosti od strani gospodarja. Večina viničarjev je organiziranih v strokovni organizaciji in zato je njih položaj, dasi ne zavirljiv, razmeroma mnogo boljši, kakor gospodarjev. Kakor niso ljudje enaki, tako tudi gospodarji različno plačujejo svoje delavce: Eni prečirajo „Krizo“ svojega imetja; drugim se oglasi čut socialne ljubezni v večji ali manjši meri; tretji vidijo v delavcu brezpravno živino (katere pa mora imeti vsak dan svojo pašo in tudi večkrat — živinozdravnika!); četrti so brezsrčni; peti si raje konča življenje, kakor da vezanih rok gleda to siromaštvo itd. itd. — Nad vsemi: Nad delavci, viničarji, oskrbniki in gospodarji pa visi na tanki niti meč, katerega je skovala Špekulacija, teta Napuha in Sebičnosti, kista rodila — „Krizo“... Kljub težkim časom pa vsi delajo z mravljično prid-

nostjo v veri v Boga, ki je Adama poklical iz ilovice, v katero se mora povrniti, v upanju v boljšo bodočnost, carstvo socialne pravičnosti in v ljubezni do rodne grude, do lepe zemlje slovenske, ki nosi po pesnikovih besedah (S. Sardenko) „naš pečat, naš znoj in našo kri“... —

Povsem napačno je v javnosti mnenje o nas Haložanih. Razni tintomazi so v nepoznavanju razmer in iz dolgega časa vrgli v svet sramotno kritico o naši podivjanosti in surovosti. To je povsem napačno mnenje o Haložanih na račun Polancev ki vina ne prenesejo in na krščanski pozdrav odgovarjajo z noži, koli in kamenjem. Pretepi in poboji se sicer vrše v sramotni obrambi na haloških tleh, a so zgolj Polanci povzročitelji takih sramotnih dogodkov; kajti pri nas pride do kakor manjše praske kvečjemu samo radi lepih deklet, ki so precej korajžne. Pritisljeni smo to sporočiti naši „Narodni Slogi“, da zve najmanj 3000 čitateljev pravo resnico o nas; kajti mi smo porosni na naša kulturna društva, ker je blagodejen vpliv teh prosvetnih torišč za čast Haložanov dokazan! Mi imamo aginega „Sokola“, Bralno društvo „Naprej“, Izobraževalno društvo in druge samo pri Sv. Barbari. Gledimo v okvirju teh društev petje, telovadbo, se motimo in razveseljujemo pri pri učenju vlog za gledališke predstave, poslušamo predavanja, srčamo iz knjig in časopisja vino resnice, ne poznamo prevečih družabnih razlik in vidimo v svojih učiteljih in voditeljih svoje prijatelje, brate in sestre. Jasno je, da nimamo časa za neumne podvige, ki dajejo čeli pokrajini sramoten pečat surove podivjanosti, pač pa so Polanci še precej za luno, ker ne prenašajo močnega haloškega vina, se hitro vpijanjo in nimajo nobenega smisla za prosvetne ustanove. Človeka, tu'ca, kakor domačina zaboli v srce, ko vidi, da je že nežna deca, cvet in up bodočnosti — zastrupljena po vzgledu odraslih! Morda se pojavijo med Polanci apostoli, ki jih bodo pravočasno poskusili odvrtiti od takih nečednosti? Vzemite si vzgled pri nas — Haložanih!

(Pa ne samo fantje, ampak tudi dekleta se zanimajo za napredek, srčno in duševno izobrazbo. Veliko delo je izvršila pridna in nesebična mravlja gđc. Zinka Praprotnikova, ki je kot učiteljica prošli teden dokončala 6 mesečni gospodinski tečaj, katerega je obiskovala 14 vrlih deklet z velikim uspehom. Vsi, ki poznajo to delo, upajo, da ne bo nobenih zaprek za ustanovitve stalne gospodinjske šole pri Sv. Barbari v Haložah.

Sedaj smo povedali nekaj stvari, ki so nam bile najbolj pri srcu. Prihodnjič Vam bomo pisali o starih grehih in krivicah, o raznih težavah —

Pismo iz solčnih Halož.

(V spomin vinarkega kongresa v Ptuju).

Sv. Barbara v Hal., 5. V. 1932.

Naše daleč naokrog sloveče Halože se kopljejo sedaj v majniškem solncu. V goricah kar mgoli trudnih kopačev in vinska trta se solzi kakor, da se ji do osrčja korenine smili beda delavnih skromnih, v svojo usodo vdanih Haložanov. Te solčne gorice lasti malih srednjih in velikih bogatašev so živ spomenik dela pridnih žuljavih rok, pognojene s potnimi kapjami težakov.

Še predno je „Narodna Sloga“, ki se je pri nas prav lepo udomačila objavila spomine na čase krute rekvizicije s pomočjo tolmačev našega lepega jezika, kateremu smo v najtežjih časih ostali zvesti, kakor nam je ostala zvesta tudi revščina, je „Narodna Sloga“ opisala takoj v začetku svojega izhajanja naš obupen položaj ter predočila široki javnosti pasivnost te lepe pokrajine. Na pobudo plemenitih mož se

pa tudi o naših načrtih. Trudili se bomo, da pridobimo „Narodni Slogi“ čimveč naročnikov, ki bodo tudi plačali bomo naročnino vnaprej. — Oskrbnik Janez Emeršič, iz Paradiža, katerega gotovo vsi dobro poznate ima še nekaj položnic in tudi sprejema naročnike. —

(Pripomba uredništva: Radi objavljamo obširno pismo iz solčnih Halož. Neakj stvari smo morali črtati, ker bi prišli z zvitiim paragrafom navskriž, kar ni potrebno. Pa še kaj pišite in pazite, da ne ostane samo pri besedah; kajti star pregovor pravi: „Obljuba dela dolg!“ Le korajžno naprejš!) —

Ukinjenje kuluka

Kr. banska uprava dravske banovine je objavila v „Službenem listu“ dravske banovine z dne 23. t. m. naslednji razglas o ljudskem delu za nedržavne ceste:

Proračun dravske banovine za leto 1932-33. izkazuje med dohodki tu ali 25 odst. nadomestno cestno doklado na račun ljudskega dela, odnosno odkupnine za banovinske ceste. Ta proračun je zakonito potrjen. Ker je označeni dohodek banovine predviden izrecno kot nadomestek za banovinski kuluk, se ljudsko delo (odkupnina za to delo) glede banovinskih cest v bi obvezno odkupnino po izjemni določbi par. 21. zakona o spremembah proračunskem letu 1932-33. v območju dravske banovine ne bo izvajalo. Javni uslužbenci plačujejo tudi v tej dobi in dopolnitvah zakona o samoupravnih cestah od 30. maja 1930. Oni zavezanci, ki iz kateregakoli razloga niso odslužili pripadajoče cestne obveznosti za leto 1930-31. na banovinskih cestah, morajo odslužiti delo banovinskih cest na občinskih cestah, in sicer na račun banovinske subvencije za gradnjo in vzdrževanje občinskih cest.

Zavezanci, ki so v zaostanku s plačilom odkupnine za banovinske ceste na račun cestne obveznosti za leto 1930. in 1931., so zavezani odkupnino plačati, ker tvori označena odkupnina sestavni del dohodkov banovinskega proračuna za leto 1931-32. Vendar se davčne uprave pooblašča, da opuste prisilno izterjavo označene davščine, ako bi zavezanci zaradi siromaštva ne mogli plačati odkupnine.

Ljudsko delo in odkupnina za gradnjo in vzdrževanje občinskih cest I. in II. reda se izvaja v vseh onih občinah, ki ne morejo označenih del opraviti z dohodki občinskega proračuna ali z najetim posojilom. Državna nadzorna oblast je po par. 68. zakona o nedržavnih cestah v zvezi s členom 23. pravilnika o ljudskem delu občinskih cest, kjer je ogrožen, o lu dolžna, da odredi prisilno popravilo ali onemogočen promet, in sicer z ljudskim delom po določilih navedenega pravilnika. Iz gornjega razloga morajo imeti vse občine, ki ne razpolagajo s potrebnimi denarnimi sredstvi za označen namen, stalno v evidenci določene se name zavzance za ljudsko delo in odkupnino.

8. maj — praznik matere.

Svetejši kakor spomin „neznane- ga vojaka,“ slovesnejši kakor triumf tega ali onega športskega prvaka, intimnejši in slavnejši kakor zmagoviti podvigi generalov, poveljujočih v ozadju svojih vojakov, priskrbenjši kakor smrtni jubilej tega ali onega kulturnega delavca, nesmrtnejši od vseh izumov človekovih v vseh vekih naj bi bil materinski dan, katerega proslavlja ves kulturni svet v nedeljo dne 8. maja. — Četudi je kruta vsakdanost in težka življenska borba speljala človeška srca v izrazito duševno anarhijo, četudi morijo velike množice materijelne skrbi za kruhoborni obstanek (eksistenco) in je zlovešči ma-

terijalizem oddvojil očeta od matere, otroka od starišev in roditelje od otrok, sadov lastne krvi, vendar ima vsak človek in najsi bo še tako zakrvljen grešnik v notranjosti svoje duše, v najintimnejšem kotičku svojega srca ohranjen svetel in spoštljiv spomin na svojo živo ali mrtvo mater.

Pesnik in pisatelj vseh dob in narodov so materam posvetili svete besede spoštovanja. Nesmrtni iskalec resnice, ženijalni potepuh, iskajoč pravice in plačajoč nad pomanjkanje ljubezni — Ivan Cankar — je o materi napisal, zveneče kakor bridka povest Matere sedmerih žalosti.

P. s. ečeno je ime matere, ker je dostojanstvo materinstva nad vsemi čimljivi odlikovanji; kajti mati je središče rodbine, njeno telo je paradiž, v katerem rastejo podobna drevesa. Ona je temelj korenin teh dreves: svojih otrok. Četudi so viharji življenja razločili rodbino — materino srce jih družijo v nesebični, trpeči ljubezni, v podzavestnem junaštvu, ki nima primere z robustnimi podvigi najsilnejših atletov sveta. — Ne samo civiliziran svet, ki smatra žensko-jalovko kot vzor „moderne dame“ a se vendar in tam spomni dostojanstva matere, ampak celo divjaki spoštujejo svoje matere. Plemenita je bila misel, ki je podnetila javnost, da se spomin na mučeniško in junaško materinstvo slavi slovesneje kakor vsak drug praznik v letu. Ze več let proslavlja kulturni svet ta praznik, zvan „materinski dan“. Ta dan skuša vsak svoji materi — roditeljici pripraviti kako veselje, da ji vsaj malo vrne one ljubezni, s katero mu je dala piti kri svojega telesa in sesati mleko svojih prsi.

Seveda otrok vsega materi povrniti ne more: Ne bojazni početja, ne one svete ljubezni pričakovanja rojstva, ne nadomestila za bolečine poroda, za bridke skrbi trde odgoje in rozočaranja in krivice otrok.

Kdor še mater ima, naj hvali Boga, da jo še ima. Res je sicer, da raz-

ni nazori in življenjske prilike ločijo otroke od mater, ali ravno tako je res, da te razlike in prepade premosti ljubezen zlate mamice. Ta ljubezen izravna vse spore, pozablja krivice in združuje vse, kar je svetska zloba kdaj razdvojila. —

Vi vsi, ki imate žive matere, napravite ji ta dan kako veselo presenečenje kot dokaz globokega spoštovanja, ker je vsaka izmed njih spartanska mati, ki vas je poslala v življenje z voščilom: „Vrni se ščitom ali na ščitu!“ —

Ako pa imate že pokojne matere, ki počivajo v naročju pramater Zemlje svoj večni sen, posetite njen grob in se vtopite v misterij Matere sedmerih žalosti! —

Ne pozabite v nedeljo dne 8. maja na one nesrečne matere, ki so z enako ljubeznijo, kakor vaša mati rodila deco, a ne morejo svojim mladičem dati najpotrebnejše. —

Materinski dan naj zgleda povsod vse stare spore in vse morebitne razlike se naj pozabijo na dan, ki je posvečen najsvetejši, najčistejši ljubezni: — materi! —

Dopisi.

PTUJ. — (Polovična voznja za obiskovalce II. banovinske vinske razstave, združene z vinskim sejmom, v Ptuj.) — Prometno ministarstvo v Beogradu je z odredbo z dne 8. aprila 1932., br. 6464, odobrilo polovični popust vozne cene za obiskovalce II. banovinske vinske razstave in sejma in IV. vinarskega kongresa, ki bo od 8. do 10. maja v Ptuj. Polovični popust voznih cen velja od 3. do 14. maja za vse vlake in razrede jugoslovenskih državnih železnic izvzemši ekspresne. Obiskovalci vinske razstave sejma in kongresa kupijo na odhodni postaji celo karto do Ptuja, poleg izkaznice Vinarskega društva, da so obiskali vinsko razstavo s sejmom ali kongres, velja za brezplačni povra-

Mladimir Vehovec:

Ogljarjev Peter.

(Nadaljevanje.)

3

Gost, višnjev dim se je valil iz oglarskih kop.

Stari Kosmač in sin sta kuhala oglje. Oče je molčal in zvečil konec vržinke, sin pa je vlačil drva v nezakurjeno kopo.

V gozdu je bilo mirno. Prasketanje ognja je komaj slišno motilo nekje v dolu trkajočo žolno. Še nižje na travnikih je ukal razposajen pastir.

„Naloži, potem pa čakaj do mraka, da se ena dobro skuha; te pa ne užigaj!“ je prekinil Kosmač tihoto v gozdu.

Peter je samo prikimal.

Stari oglar opaše torbo, vrže na ramo cepin in sekuro ter se spusti po položni rebri v dolino.

Komaj je zgnil za debli, se oglasi zadirčen smeh v gozdu. Iz bukovih debel se prikaže nori Jože. . .

„Čakal sem, da je stari odšel“ in sedel na kamen ob kopi.

„Kaj mi hočeš?“ vpraša Peter preplašeno.

„Slišal sem, da pridejo Poljanci drevi v vas. Matevž jih prižene. Fantom v vasi je plačal piti da bi jih ne pregnali. Pravijo, da bodo županovi peli. Kaj meniš ti, Peter, a-a-a?“

Peter malo premisli, nato sname z veje usnjato torbo, iz nje privleče kos črnega kruha in steklenico žganja.

„Na, jej in pij! Drugo opravim drevi že sam.“

Z enim skokom je bil Jože pri steklenici in pil; lačen ni bil.

„Le dobro jim posveti, cepin ali sekuro pripravi! Naj Poljanci pojejo svojim dekletom, ne pa našim. Dobro jih zmlati; pomagat ti pridem“ in zopet je pil. „Francia mora in mora biti tvoja! . . . Dobro pijačo imaš Peter,“ dvignil je steklenico k ustam in pil v dolgih požirkih.

V Petrovih možganih pa se je porodila rešilna misel. Sam ni vedel, kdaj mu je prihitela na pomoč; tako čvrst in silen se je občutil ob njej.

4.

V mrzlo, jesensko noč je zavijal besen pes. Na brezoblačnem nebu je sijala polna luna. Ob obronkih temnega gozda je otožno skovikal skovir. Nekje sredi vasi je bilo slišati fantovsko petje.

Peter je sedel na debeji tnal kraj županovega kozolca in poslušal petje.

V presledkih je padalo mimo nje rumeno listje na vlažna tla. Doli za njivo je komaj slišno šumel vaški potok.

Divje je zrl predse in tiščal v roki ploščat mrzel kamen, grizel v ustih kratko vržinko in pihal goste dime v

mrzlo jesensko noč. Odločil se je za kamenje brez cepina in sekire.

Čelo se mu je orosilo. Iz kotanje ni mogel. Nori Jože tudi od nikoder ni hotel priti; obljubil je.

Poljanski fantje so ukali sredi polja in prhaja i vedno bližje h kozolcu.

Peter se je vrgel za debelo tnal, v temno ozko kotanjo, da se je v njej komaj premikal vrgel preje daleč od sebe ogorek vržinke stisnil kamen v roki in pridušeno zaklel.

Neopaženo se je nato vsedel na tnal kraj njega ve ik črn maček. Dvoje zelenih, svetlih oči je strmelo v Petra ki se je še bolj stisnil v kot.

Peter je zopet zaklel, maček se je nagubil in zamijavkal. Postalo mu je vroče. —

Fantje so stopali z lahki koraki mimo kozolca dolga njihova senca je hitela za nimi do visoke bele, županove hiše. Tu so stopili v krog in zapeli:

Oj dekle kaj tajiš,
da sama ti ležiš;
na šlamci se pozna
da sta ležala dva! . . .

Zapeli so na to še drugih pesmi.

Peter je videl vse in slišal njih petem; poltilo je stegnil nogo. Zopet se je zabliščalo proti njemu dvoje divjih zelenih, mačjih oči. Poskušal je stegniti drugo nogo maček je zamijavkal, se je no nakoštrenčil in pa-

krat srčito puhnil v njega.

Poljanci so se razposajeno smejali in gledali na mahno podstrešno okno raz katerega so viseli še oveli nageljni. Nekdo od fantov je privlekel od bližnjega škednja dolgo lestvo in prislonil k oknu.

Nato so sa fantje razšli.

Peter je vse natančno videl. Nečaj pekočega se je trgalo v njegovi duši. Hotel je dvigniti roko v kateri je tiščal kamen z drugo roko je grabil po kamenju v klobuku. Zopet je puhnil srditi maček proti njemu. Skoro se je onesvestil. Mučne vraže so se vsevale v trudne možgane. Nagnil je glavo na vlažno zemljo in stiskal prazne pesti. Slišal je, kako je nekdo trkal na okno njegove Franiče, slišal daleč nekje v polju porogljivi smeh in petje odhajajočih Poljancev. A on brez vsake moči.

Koliko pekoče jeze je vstalo v Petru, toda črni maček je še ostreje gledal z zelenimi očmi. In globlje so se vsevale pošastne vraže v vedno bolj trudne možgane. Zaprl je oči da ne bi gledal dvoje žarečih ogljev in se tesneje stisnil v temo.

Nič več ni slišal Peter; samo zdaj pazdaj je zašumel svedrast hrastov list mimo njega in potok je šumel za njivo.

Zadremal je od strahu. . .

(Konec prihodnjč.)

tek. Izkaznice se bodo trobile na vinski razstavi v Ptuju. Kart torej ne oddati. Za prevoz razstavnih predmetov velja popust, predviden v tarifi del II. — odsek B. XIII. Gostilničarje, vinske trgovce in druge zanimance vabimo na čimvečji obisk. Vinarske, kmetijske in sadjarske podružnice in druge organizacije vabimo, da organizirajo svoje člane za skupen obisk naših prireditev v Ptuju. —

PTUJ. — (Novo godbeno društvo v Ptuju.) — Zdi se, da se je malega Ptuja prejela nekaka društvena manija. Je to prav razveseljivo znamenje, iker je dokaz, da začinjajo razni sloji uvidevati pomen kulturnih organizacij. Dasi je v Ptuju več godbenih družin, se je po daljših pripravah ustanovilo godbeno društvo „Volga“ s sedežem v Krčevini pri Ptuju. — Novo društvo bo poleg godbe višilo tudi druge kulturne funkcije, kakor gojenje dramatike, lepe knjige, p. e. d. d. Prvi odbor daje jamstvo za obstoj in razvoj društva, kar tudi mi iz srca želimo in bomo po načelu „zvestoba za zvestobo“ tudi njega stremljenje od časa do časa podpirali.

„VINSKI ZAKON IN KLETARSKI VEDEZ.“ — Pravkar smo prejeli to knjigo. Trdo vezano. XII in 176 strani. Cena 50 Din. V samozaložbi pisca: Andrej Zmavec, Maribor, — Gosposka ulica 50. Čekovni račun št. 16.086 pri poštni hranilnici, podružnica v Ljubljani. Za vinarje, vinarske in kletarske zadruge, kletarje, gostilničarje, trgovce z vinom in spirituozami, za vinske konsumente in kletarske kontrolne organe, pa tudi za pravilna, narodnega gospodarja, organe finančne uprave in prometne ustanove. O aktualnem izdanju še izpregovorimo.

IZ GRAB PRI SREDIŠČU. Da ne bo nepotrebne prerakanja, zakaj se v teh cajtnгах obravnavajo samo stvari iz Središča in Obreča, a da se Grabe zoperstavljajo, naj vam povem, da je tukaj vse v redu. Manjka še samo spomenik padlim vojakom, za katerega je že prostor in denar, a tista znana središka osebnost, ki se za ta spomenik tako zanima,

radi preobilice drugih važnejših opravkov pima časa, da bi izdelala — oziroma dala izdelati načrt. Upam, da se bodo sedaj merodajni faktorji zgenili in ukrenili vse potrebno, da se ta spomenik, čeprav pozno — postavi, ali pa denar obrne v druge — bolj koristne namene. — Tako n. pr. bi predlagali, da bi se denar stavil na razpoložanje tistim, ki žele tramvajsko progo Grabe-Stros. So to različni agrarni interesi, ki žele tistikrat, ko je njih vinjenost v II. štadiju lepo složno priti do svoje postelje, ne da bi pršili v konflikt z nočno stražo. Ta načrt je kolosalen in bi Grablanom še bolj povzdignil tujski promet, ki te zadnje 3 tedne nekam peša. — Druga stvar je pa ta, da če razni individiji pridejo v našo gostilno, nikdar ne najdejo prave poti domov. Za te pa ni treba tramvajске proge — za te bodo dobre tolige, samo najti še moramo primernega človeka, ki bo to izvrševal. Slišal sem včasih, kako so se gostje pritoževali, da jim manjka partner pri kartanju. Tudi za te je preskrbljeno. Naš grablenski Šimi fajtek mi je obljubil, da bo kartal, a to samo pod pogojem, da vse kar leži — je Šintarovo. Oglasite se lahko ob kateri koli uri — šel bo. Če ga ne bi bilo slučajno doma, je pa na straži. — Druga stvar je pa z deležnim odborom, a to ni za cajtnge. Glavno je, da Grablenci vsako leto sekajo svoj „juš“ a kedo jih vodi, kedo jim ukaže — kaj je to njim mar. Sicer stiskajo — pa ne pesti, pač pa fige v žepu, pa naj kaže barometer — napred kišu — otraga veter. — Drečče —

RAZVESELJIV POJAV. — Kljub temu, da smo pri natisu naše zadnje številke (16.) od 30. aprila natančno preračunali potrebno število izvodov lista za naročnike, smo morali naknadno natisniti še 300 izvodov, ki so bili takoj razpečani oz. naknadno odposlani. Cenjeni naročniki, ki so list morča pozneje prejeli, naj nam oprostijo morča na zamudi, sicer pa je večina (p. va velika skupina) bila oddana na pošto, razprodajalce in zaupnike že v petek. Kdor lista ni prejel, naj ga reklamira.

kdor ga pa ne mara plačati, naj povrne star dolg in list po pošti vrne. Oglasuje se namreč toliko novih naročnikov, da nam ni treba list, ki se sam priporoča, nikomur vsiljevati. —

Poziv in prošnja.

Točno pred 6 meseci smo „Narodno Slogo“ poklicali v življenje. Kakor vsaka dobra stvar, smo tudi mi imeli in še imamo nasprotnike, a tudi brez lepega števila zvestih prijateljev nismo. Slednji so se prav lepo pokazali s tem, da so poravnali naročnino, ki je tako malenkosten obulus za dobro stvar, da je škoda o njej govoriti. Prepričani smo, da bodo še številni zamudniki storili svojo dolžnost, a vsak naših zvestih naj pridobi vsaj še enega naročnika. V cilju, da zboljšamo tisk rabimo za nabavo novih tipk in improvizirani vodovod najmanj svoto Din 10.000.— V to svrhu se obračamo do naših pridobitnih krogov, zavodov in zasebnikov, da zberejo to najnujnejše potrebno svoto bodisi kot dar a j pa kot kratkoročno brezobrestno posojilo, ki bi se vrnilo v roku najdalje 6 mesecev. Ker je zadeva velike važnosti, zagotavljam dobronikom vso našo naklonjenost v prepričanju, da tega poziva in prošnje ne bodo prezrli. —

Opozorilo našim naročnikom!

Kateri naročnik ni prjel časopisa, naj napiše na list navadnega papirja: Upravi „Narodne Sloge“ Ptuj. Podpisani (natančno ime, naslov in zadnja pošta) nisem prejel številke... lista. Podpis... Ta listek naj vtakne v kuverto (zavitek), na katero napiše „Časopisna reklamacija“ ter naslov lista. Tako odprto pismo ni treba frankirati, se torej pošlje brez znamke. — Vsak naročnik naj pridobi vsaj še enega plačalčevega naročnika. Tekmuje kdo jih je dobil več. Za posebno pridne imamo prav posebne nagrade!

SREDIŠČE. — (Smrtna kosa). — V starosti 61. let je po kratki bolezn umrl posestnik Anton Zadravec. Pridetih rodbini naše iskreno sožalje! — Pokojnik je bil v daljni okolici zelo spoštovan gospodar. Slava njegovega spominu!

Vedno beli zobje

Poročam vam, da že 15 let uporabljam zobno pasto „Chlorodont“. Se nikdar nisem razočarala. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporabljam cela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.— in Din. 18.— ter zavračajte vsak nadomestek.

Pametna društvena pobuda.

— Četudi obstoji v Ptuju več društev, ki ne vedo kako bi se uspešno udeleževali, vendar se je sprožila misel, da bi se ustanovil v Ptuju kak kegljaški klub, ki bi igral v korist kake dobrodelne ustanove. Ker imamo v območju mesta tri prosto na kegljišču, se ni bati za prostore za slučaj če bi tudi med kegljače prikašljala jetika razredne razlike, strankarstva in narodnostne mržnje. Predpriprave za ustanovitev prvega športnega kluba „Sloga“ so v teku in se vabijo interesi za ta lepi in zdravilni šport, da se prijavijo našemu uradništvu. Prepričani smo, da bo taka ustanova vsaj nekaj pripomogla k medsebojnemu spoznavanju in gojila ono strpljivost, ki je v teh zastrupljenih časih tako krevavo potrebna.

Kdor je z naročnino

v zaostanku, naj isto takoj poravnaj, da si s tem zasigura redno dostavljanje lista in omogoči njega redno izhajanje, kajti neodvisna »NARODNA SLOGA« se mora vzdrževati izključno le z lastnimi sredstvi in s podporo neodvisnih plemenitnikov.

Naše naročnike opozarjamo, da znašajo letna naročnina Din 28.— pol letna Din 20.— četrt letna Din 10.— Pri deljenih plačilih pa vsaka številka Din 1.—

Naročnino morete nakazati po blankopoložnici, katera se dobi na pošti ter pripisete na isto našo ček številko 16.089.

Gospodarski vestnik.

(Urejuje Konrad Zmuderl — Maribor)

Kaj kmetu treba šole?

Te besede se kaj rade porajajo med gospodskimi sloji. Sliši pa se tudi na kmetih slična budalost namreč, da kmetu ni treba šole, češ, kakor je delal moj oče, tako bom delal še jaz. — Niti eno niti drugo ne more biti koristno za kmeta niti za kmečkega delavca. Obratno pač moramo reči: Kmetški stan potrebuje šole in sicer praktične šole; kako bi si olajšal svoj težaven poklic; kako bi si pomagal v raznih neugodnih, ter postal deležen tem večjih ugodnosti svojega dela. Ne mislim tukaj razpravljati o absolutni potrebi obiskavanja kmetijskih šol, ker jih žalibog nimamo preveč na razpolago, pač pa smatram za potrebno naglasiti: Dolžnost vsakega kmeta in kmetškega delavca bodi; udeleževati se slehernega predavanja o kmetijskih panogah dotičnega kraja, ter čitanje tozadevnih pojasnil in strokovnih knjig. Odkrito povedano, da si jaz kot preizkušen ekonom ne morem predstav-

ljati pravega kmeta, ki bi ne bil član svoje gospodarske organizacije kmetijske družbe za Dravsko banovino v Ljubljani, katera se je potrudila za sijajno strokovno glasilo „Kmetovalec“, v katerega dopisujejo naši najbolje izvežbani strokovnjaki. — Istočasno pa hočem naglasiti tudi potrebo, da se vsi medsebojno podpiramo z dobrimi nasveti brez vsakega zamolčanja tega, kar bi moglo bližnjemu koristiti. Edino v s'ogji je moč in napredek mogoč! — Iz te potrebe sem se odločil tudi za urejevanje posebne rubrike „Gospodarski vestnik“ v „Narodni Slogi“, na katero naj bi bil naročen vsak umen gospodar. Kakor vidite iz zadnjih števil je ta rubrika zelo pestra in zanimiva, razven tega pa objavlja list razne važne gospodarske članke izven te rubrike. Naročnina je tako malenkostna, da jo lahko vsakdo kljub težkim časom zmore: 3 litre vina na leto manj... —

Trgovinska pogodba z Italijo. Te dni je bila v Rimu podpisana dodatna trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Italijo. Imenovala se bo tudi mešana komisija, ki bo študirala, kako naj se poglobi in razširi trgovske odnose med obema državama.

Mislimo, da se to projektirano „študiranje“ odnošajev, bodisi trgovskih, gospodarskih ali političnih ne bo omejilo zgolj na komisije, ki imajo v hoteljskih dvoranah in ob zelenih mizah „jasen“ pogled v jedro gospodarske snizerije in najsi bo to laška, jugoslovanska ali avstrijska! —

Važno za kmetovalce, ki imajo opraviti pri uradih. — Minister za socialno politiko je podpisal odlok, s katerim se uva v državnih uradih z dnem 1. maja t. l. nedeljeni delavnik, in sicer zjutraj od 7.30 do 13.20 popoldne. — Kmetove „uradne“ ure pa je prepisal Bog Adamu v raju nekako od 3.30 do 20.30... Za nedeljeni delavnik 17 polnih ur pa mu politični modrijani in šolani tolažniki klajejo namesto mesečne plače prav ročne plačilne naloge s pretnjo rubeži!... S tem seveda ni rečeno, da je za ubogo uradniško rajo b ur dnevnega dela premalo, ker je jasno, da je za sedanje plače še b ur preveč.

Kmetška bitka v Albaniji. V okolici Piškopeje in Berata je prišlo do krvavih izgrediv med kmeti in žandarmerijo, kjer so rabili tudi strojne puške. V boju je padlo mnogo kmetov, ranjenih je pa bilo 12 žandarjev.

— Sicer nauki, a svobodoljubni Albanci (Arnauti, Skipetari) se kar ne morejo vživeti v dejstvo, da je kraljevinā Albanija v gospodarskem in političnem pogledu — italijanska kolonija. Italija ne vpliva samo na Albanijo, ampak jo dejansko poseduje, a albanski kmetje čutijo to botrstvo na svoji sicer trdi koži. —

Kapitalisti so zopet pokazali, da tožijo o krizi, katero sami povzročujejo. Revne Dunajčane je razveselila vest: — „Dunaj dobi 600.000 kg kave.“ Brazilska vlada je ponudila 600.000 kg kave za dunajske vezanosjene brezplačno do Hamburga. Občina se mora posvetovati z vlado glede uvozne carine in razdelitve med najpotrebnejše. Darilo pa je vznemirilo dunajske trgovce, ki so poslali deputacijo v ministrstvo za trgovino in zahtevajo, da se sprejem brazilskega darila prepreči. — Dobiček je pač pred socialnim čutom! — In taka je povod na svetu kapitalističarā morala: Naj crkne siromak, moja mošnja se ne sme skrciti! Brazilčani so se že naveličali kavo sežigati, pa so jo dali na razpolago Evropi — zastoni. Evropa pa ne sprejema milodarov! „Nobel geht die Welt zu Grund!“ —

Ljubiteljem slovenske pesmi!

Naš sotrudenik znani slovenski pesnik — učitelj Anton Mohor ima še nekaj svoje zbirke „Pesmi“ v zalogi. Splošna kritika o tej knjigi, ki ne bi smela manjkati v nobeni knjižnici je zelo ugodna. Opozarjamo na njo vse pesnikove kolega, društvene knjižnice in zasebnike. Ljčna obsežna knjiga stane Din 25.- in se naroča bodisi naravnost pri avtorju učitelju A. Mohorju, v Mariboru — Majstrova ul. 18 ali pa pri upravi „Narodne Sloge“ v Ptujju.

Gasilno društvo Sv. Marjeta niže Ptujja priredi na 8. majnika t. l. veliko tombolo in drugo zabavo. Vsi, posebno dobre zabave željni Ptujčani prijazno vabljeni! — Tombola se vrši nepreklicno to nedeljo, ker je bila zadnjič prori pričakovanju radi splošne prepovedi onemogočena. — Pridite vsi in obiščite viteze sv. Florjana!

POVERJENIKI (zaupniki) za varovanje „Narodne Sloge“ se iščejo. Pogoji: Biti morajo pisarni, t. j. popolnoma večji slovenskega jezika v govoru in pisavi in stanovati v kraju, kjer je sedež pošte. Kdor ima zanimanje za ta posel, naj prečita tozadevni poziv med dopisi na 3. strani in se osebno ali pisмено javi naši upravi čimprej, da sprejme primerna navodila. Stvar je izredno resna in važna ter predvideva za pridne ljudi tudi primeren zaslužek. Predpogoj je poštenje in volja do dela. — Zgovorni in prepričevalno govoreči ljudje imajo stalno delo in uspehe! —

SNUBEC V DOBI KRIZE.

Danica: „Vi? Vi me nameravate poročiti? Saj se poznava ko naj tri dni.“

Anton: „Nič ne de. Ljubljena. Sem zaposlen že tri leta v banki v kateri je naložena vaša dota.“

Konec tarnanja o krizi v prašičereji!

Ceno prašičem odločuje:

Previdna reja, t. j., da se zredijo in ne obolijo!

To dosežete, ako dodenete k krmi vsaj dvakrat tedensko oblastveno preizkušeni

„MASTELIN“

ki se dobi v vseh trgovinah po Din 3.— in 6.—.

Kjer tega ni, pišite na glavno zalogo **A. KOSEC — Maribor, Tezno.**

V Ptujju se dobi „Mastelin“ v trgovini

ARTENJAK & SCHOSTERITSCH.

„DOLCE FAR NIENTE.“

Gospa: „Zakaj ne delate, če ste lačni? Pravi gospa možu, ki prosjači.“

Klatež Dondež: „Sem to že poskušal, pa sem bil še bolj lačen.“

Kdor oglašuje, napreduje!

Širite „Narodno Slogo“!

Avtobusna postaja Maribor-mesto-okolica-Ptuj

Ferdo

Frajlice, ki hočete bonbone, enako fantje, ki dišijo Vam klobase, različne še dobrote te in one — dobite vse primerno krizi. Vaše kase, odhod Vam brige naj ne dela,

Ussar pač bogato res ima zalogo solidnega blaga za mesta, sela, saj ima izbero po okusu mnogo, ako si pozabil v mestu kupiti še kaj, rad vsakemu prodam po želji marsikaj!

Ussar

Specerijska trgovina in delikatese vseh vrst **MARIBOR**

tik postajališča vseh mestnih in deželjskih avtobusov pod „Veliko kavarno“ ob Državnem mostu.

SANATORIJ v Mariboru, Gosposka 49

Telefon št. 2358.

Lastnik in vodja: Špecialist za kirurgijo **Dr. Černič.**

Najmoderneje urejen za operacije. Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica „Hala“ enterocleaner; zdravljenje z radijem (pijače in kopeli). **Cene zmerne.**

STANDARD OIL COMP. OF JUGOSLAVIJA

Skladišče in zastopstvo **R. TONEJC (prej HELLER) PTUJ**

Auto-olja, auto-bencin, olje za traktorje in poljedelske stroje, patrolej, kolo-maže in druga mazila. **Prevozi s tovornim avtom!**

Pomoč najbednejšim!

Oblastveno in zdravniško že 20 let preiskušeno možilo proti revmatizmu, je tiki in raku z navodilom uporabe se dobi. Mazilo ni nov izum ter pomeni velik blagoslov za vse, ki so smrti zapisani. Pojasnila daje in oskrbi dobavo leka za male stroške Uprava „Narodne Sloge“ bodisi na osebno prijavo, bodisi pismeno. V tem slučaju se naj priloži znamka za odgovor! —

Na tisoče revmatičnih in jetičnih ter od raka udarjenih bednikov je rešenih! —

Autobus

eleganten, v izbornem stanju, 26-30 sedežem se pogodni ceni proda.

Gostilno v prometnem kraju

kje koli v območju Dravske banovine vzamem pod ugodnimi pogoji v najem. Obširne ponudbe z natančnim popisom je poslati na upravo lista pod značko „Soliden zaslužek“.

Kaj je pomlad brez lepe frizure za dame in gospode?

Na to važno vprašanje zunanosti Vaše dobite prav lep odgovor, ako se v slučaju potrebe oglašite pri **JOSIPU PLETERSEKU**, čigar brivski salon je tako urejen, da nudi damam in gospodom v pogledu lasnih del — zadovoljiv odgovor. —

Pianino

prvovrstne znamke pod roko poceni na prodaj! Vprašanja nasloviti na upravo lista. —

Hiša v Mariboru

dvodružnsko z vrtom sadnim in zelenjadnim samo na levem bregu Drave v brezprašni legi kupim takoj. Ponudbe pod „Gotovina 150.000“ na upravo lista v Ptujju. —

POLTOVORNI AVTO

type FIAT, novejšje znamke z modernim komfortom, zelo dobro ohranjeni, porabljeni tudi kot zaprto luksuzno vozilo, pripravno za potnike trgovske stroke, izvrstne funkcije se pod roko prav po cenj proda.

Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro „FIAT“.

Kolarski vajenec

priden, vesten in marljiv, zdrav se sprejme pri kolarskem mojstru **MARTINU BRUS**, Zgornji Breg št. 44

ŠINE

za parizerske vozove

v različnih dimanzijah, nove na prodaj. Komad stane Din 80.

MARTIN BRUS

kolarski mojster. Zgor. Breg št. 44

Ptujčani, ki po poslu pribijate v Maribor ne zamudite obiskati staroznane gostilno

„Plzenski dvor“

kjer se Vam poleg bogate izbere vina nudijo vsakovrstna jedila po **najnižji ceni.**

A. SENICA

restavracija in kavarna „Plzenski dvor“ **TATENBACHOVA ULICA** (Od Glavnega trga proti „Narodnemu domu“).

Kam v Ptujju?

Naj kmetič je z dežele, ali pa mešan, vsakdo pri „Pošti“ se ustavi, — ker tam se toči vinček pravi — in oštr je po postrežbi dobri — znan.

VEDNO MISLI NA LEPOTO.

Profesor: „Moje predavanje bi vas, gospodična, ne zanimalo, predaval bom o solčnih pegah.“

Gospodična: „Pač, gospod profesor bo me zelo zanimalo, ker sem poleti polna peg.“

Prostorna meblirana soba

z dvema posteljama z event. souporabo klavirja, separ. vhod se odda s 15. majem,

Naročajte „Narodno Slogo“!

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Tivar-obleke

samoprodaja

V. RIBIČ — PTUJ

E. VAJDA, Čakovec

Dalje, kupuje ista tvrčka vedno vsako množino perutnine in divjačine.

kokošje, purje, gosje, račje naravno, s strojem očiščeno in čehano, dobavlja v vsaki množini

PERJE

